

Radioactiviteit

Cristian Meerverne was overtuigd dat zijn vrouw hem bedroog. Met wie of waar wist hij niet, maar dat er een andere man in haar leven was verschenen, daar wou hij een maandwedde op inzetten. De signalen logen er niet om. De vrijpartij op zaterdagmorgen, een soort vaste routine in hun liefdesleven, was voor de derde keer op rij uitgesteld. Een situatie die zich in hun zevenjarig huwelijk nog nooit had voorgedaan. Op rij een blaasontsteking, een ongelukje bij het wegscheren van het schaamhaar en een kater na een uit de hand gelopen feestje waren de excuses die Christian achterdochtig hadden gemaakt. Plus het feit dat er niets in de plaats kwam van de gemiste seks. Meerverne hield zijn twijfels voorlopig voor zich. De andere, meer subtiele signalen die met overspel gepaard gaan, had hij niet opgemerkt. Mannen die bedrogen worden dragen oogkleppen. Subtiele veranderingen in het gedrag van hun partner plegen ze niet te herkennen. Goedele zou eens een boek moeten schrijven met 25 tips om je vrouw te ontmaskeren.

Ontrouwe mannen echter vallen snel door de mand. Vrouwen beschikken over meer zintuigen dan mannen. Eentje daarvan dient voor het opsporen van overspel. Men moet toegeven, een misstap lang verborgen houden, lukt bij hen niet. Ze voelen het gewoon. Exemplaren van het andere geslacht vinden meer sporen in huis dan een forensische speurder. Al die voorbeelden uit de film hebben ons niets geleerd. De vergeten restaurantrekening in de jaszak, het gedempte telefoongesprek op een laat uur, de extra onderbroek onderin de wasmand, een parkeerbonnetje op een vreemd uur, het vage parfumgeurtje aan de kapstok, Jantje hangt vroeg of laat. Dan is er ook nog de elektronica om roet in het eten te gooien. Vandaag moet je bijzonder oppassen met de mobieltjes. Op tijd de boodschappen wissen, is hier de boodschap. Ook niet te vlug alles deleten want dat schept een vermoeden dat er iets te verbergen valt.

Cristian Meerverne werkte als chemicus bij een bedrijf dat isotopen aanmaakt, radioactieve stoffen met toepassingen in de geneeskunde, de industrie en het wetenschappelijk onderzoek. Zijn specialiteit had betrekking op die producten waarin een radioactief koolstof atoom wordt ingebouwd in een molecule die dan als 'tracer' kan gebruikt worden in de biochemie. Allemaal heel ingewikkelde toestanden en je moest aan Viviane geen details vragen over zijn werk. Zelf werkte zij als public relations verantwoordelijke bij een belangrijke uitgever. In

die functie had ze de taak de nieuwe boeken te promoten die de uitgeverij op de markt lanceerde. Het was een baan met onregelmatige werkuren, maar het leverde ook veel contacten met bekende schrijvers en dichters op. Een zee van verschil met haar echtgenoot, die zijn acht uur met een paar collega's doorbracht in het laboratorium.

Viviane Zaman was een klassieke schoonheid. Een vrouw naar wie op straat werd omgekeken en gefloten. Ze was zich daar heel goed van bewust en maakte onbeschaamd misbruik van haar charmes als ze het nuttig vond. Er was altijd iets in haar kleding dat de aandacht trok. Nu eens boven het middel dan weer eens eronder. Op de werkvloer deed het halsstarrige gerucht de ronde dat mevrouw Zaman geen slipje droeg. Hoewel niemand van het personeel daar bewijzen voor had, laat staan ooit iets gezien van haar persoonlijke attributen. Haar baas was enthousiast over haar kunstjes en beschouwde Viviane als een strategische pijler in het succes van de uitgeverij.

Op die bewuste avond was Cristian Meervenne alleen thuis. Zijn vrouw moest naar een persvoorstelling voor een nieuw boek en hij had zich geïnstalleerd voor de tv. Hij zapte maar wat rond toen zijn aandacht werd getrokken door een documentaire op het kanaal van National Geographic. Het item handelde over de pogingen van NASA om leven te ontdekken op Mars. Hun Phoenix Mars Lander had een aantal ingewikkelde instrumenten aan boord om levende materie op te sporen. Meervenne leerde dat aan een schepje marsgrond voedingsstoffen waren toegevoegd in de hoop dat het metabolisme van mogelijke bacteriën in de grond actief zou worden. Als dat het geval was, zou koolzuurgas worden gevormd met een radioactief C-14 atoom. Dat gas kon dan in de gasfase boven de grond gemakkelijk geanalyseerd worden. Een staal grond zonder voedingsstoffen was nodig om de achtergrondstraling te meten. Een statistisch relevant verschil tussen beide metingen zou dan de eerste betrouwbare aanwijzing leveren voor leven op Mars. Meervenne keek en luisterde gefascineerd. Een simulatie van de proefopstelling op aarde was gelukt. Hiervoor had men het referentie staal uiteraard op voorhand moeten steriliseren. Over het experiment was lang nagedacht en het sprak tot ieders verbeelding.

De uitkomst van de test was positief en verwekte vroegtijdig euforie bij de wetenschappers die het experiment hadden opgezet. Er was radioactiviteit boven de cultuur gedetecteerd. NASA was echter heel voorzichtig geweest. Een GC-MS apparaat was in de Mars Lander ingebouwd. De combinatie gaschromatograaf en massaspectrometer moest de gassen eenduidig identificeren en specifiek een piek van radioactief koolzuurgas in het spectrum laten zien. Helaas, dit experiment dat het eerste resultaat moest bevestigen, faalde. NASA

hield een persconferentie om het droevige nieuws te melden. Zonder twee positieve resultaten was het gewoon onmogelijk om met zekerheid te zeggen dat er leven op Mars ontdekt was.

Cristian Meervenne zette de tv af en dacht na. De documentaire had hem op een briljant idee gebracht. Als hij nu eens suiker met een radioactief koolstofatoom zou toevoegen aan de klontjes die zijn vrouw in haar koffie deed. In haar lichaam moest radioactief CO₂ gemetaboliseerd worden. Het uitgeademde koolzuurgas was met een gevoelige detector op te sporen. De meting moest wel snel genoeg uitgevoerd worden want het radioactieve gas zou zich snel verdunnen in de omgevingslucht. Cristian maakte een paar snelle berekeningen. Het moest lukken. Er waren natuurlijk een paar hindernissen. Zo was het niet eenvoudig om radioactief materiaal uit het bedrijf te smokkelen. Elke werknemer wordt gecontroleerd bij het verlaten van het bedrijf. De voorraden aan isotopen worden zorgvuldig gecatalogeerd. Op het einde van elke maand moet de rekening kloppen. Cristian besloot dat al de veiligheidsmaatregelen in de wereld hem niet zouden tegenhouden. Het kwam er op aan creatief te zijn en dat was een eigenschap die hem bij het uitdelen van de genen royaal te beurt was gevallen. Toen hij dezelfde avond in slaap viel, had hij de oplossing gevonden, zo eenvoudig dat hij er zelf euforisch van werd.

De volgende dag toog hij aan het werk. Hij zocht op het internet naar toepassingen voor C-14 in de geneeskunde en dateringen van oude vondsten. Na een paar pogingen vond hij wat hij nodig had. Hij las:

‘De C-14-ureum ademtest berust op het principe dat de bacterie *helicobacter pylori* de eigenschap bezit om ureum te splitsen in CO₂ en ammoniak. Om de aanwezigheid van deze bacterie in de maag te onderzoeken wordt aan de patiënt C-14 gelabeld ureum toegediend door middel van een proefmaaltijd (Nutridrink). Wanneer de bacterie aanwezig is, zal er C-14-CO₂ gevormd worden dat na menging met de bicarbonaatpool in het lichaam wordt uitgeademd.’

Het was een ingreep van de Voorzienigheid, vond Cristian. Je moet maar geluk hebben in het leven. Hij kreeg het gevoel dat hij een winnend lottoformulier op zak had. Zijn eigen bedrijf verkocht C-14-ureum aan universitaire klinieken. En Nutridrink werd vrij verkocht in apotheken.

De volgende dag toog Cristian aan het werk. Hij haalde een container met radioactieve ureumoplossing uit de voorraad kelder, goot een derde van de vloeistof over in een leeg, plastic flesje en voegde aan de container water toe tot aan het oorspronkelijk niveau. Volgens zijn vlugge berekening moest de dosis voldoende zijn voor

een aantal testen. Hij plakte een etiketje op het flesje met een code die hij ter plaatse bedacht en plaatste het in de kluis voor radioactieve producten in zijn eigen labo.

Cristian Meervenne ging dezelfde avond opnieuw aan het werk. Zijn vrouw had weer eens een late vergadering en hij had het huis voor hem alleen. In zijn garage knutselde hij met een stevig stuk ijzerdraad een katapult in elkaar. Als elastiek gebruikte hij een rekker van een oplegpot. Het duurde even voor hij tevreden was met het resultaat maar na een uurtje was hij klaar. Hij hield nog een oefensessie in de tuin met okkernoten als projectielen. Het primitieve tuig werkte naar behoren. Hiermee was hij klaar voor de volgende fase van het plan.

Meervenne ging die avond slapen zonder zijn vrouw gezien te hebben. De volgende ochtend vertrok hij iets vroeger dan normaal. Hij had een goede reden om het ontbijt over te slaan. Hij vreesde dat de voelhorens van zijn echtgenote vreemde signalen zou opvangen. Bovendien had hij een rusteloze nacht achter de rug. Het feit dat hij een crimineel feit ging plegen had hem uren uit zijn slaap gehouden. Als ooit aan het licht kwam dat er radioactief materiaal ontvreemd was en de bewijzen in zijn richting wezen, kon hij het helemaal schudden. De gedachte aan zijn overspelige vrouw haalde hem dan weer over om met zijn plan door te gaan. Cristian liet een briefje achter op de ontbijttafel. Hij liet een briefje achter. Het zou deze avond iets later worden. Een collega die op pensioen ging, bood een afscheidsrink aan. Het gebeurde wel één of twee keer per jaar en er was weinig kans dat zijn vrouw achterdocht zou koesteren.

De uren gingen onvoorstelbaar traag voorbij. Meervenne moest wachten tot de duisternis was ingevallen. Rond vijf uur was het gros van het personeel huiswaarts vertrokken. Een half uur later was ook het laboratorium leeg gelopen. Cristian werkte gewoon door tot de buitenverlichting op de bedrijfsterreinen aanflopte. Zijn hartritme schakelde over naar een hogere versnelling. Hij haalde de katapult uit zijn boekentas en testte het elastiekje. Vervolgens opende hij het raam en keek naar buiten. Het laboratorium lag op de derde verdieping. De hoge, ijzeren hekken die het bedrijf omsloten, waren ongeveer twintig meter van het gebouw verwijderd. Een afstand die hij met zijn katapult makkelijk kon overbruggen. Cristian nam het flesje, gewikkeld in verschillende lagen aluminiumpapier en klemde het in de rekker. Cristian trok het elastiek zo ver mogelijk naar achter en liet los. Het flesje vloog met een wijde bocht door de lucht en kwam ruim over het hekken terecht in een aanplanting van struiken en lage bomen. Het plan was het flesje over een paar uur op te halen. Met een geigerteller van de derde generatie waarover het bedrijf beschikte, was het kinderspel om het flesje te vinden. Hetzelfde toestel was in staat den

zwakke straling, afkomstig van uitgeademde lucht te meten. Dat had hij bij zichzelf uitgetest. De residuele activiteit was laag maar nog goed meetbaar. Hij wist dat de meting in ieder geval binnen de vierentwintig uur moest uitgevoerd worden, anders was de C-14 straling niet meer te onderscheiden van de alom aanwezige achtergrondstraling. Elk van de bedrijfslabo's beschikte over minimum twee geigertellers voor dagelijks gebruik. Ze waren compact, draagbaar en uiterst gevoelig. Meervenne stak nieuwe batterijen in het toestel en doorliep de testprocedure. Daarna, gerustgesteld dat alles perfect werkte, stak hij het apparaat in zijn boekentas. Hij kon hiermee ongehinderd langs de meetapparatuur aan de uitgang, dat wist hij van vroeger. Een jaar geleden had hij een geigerteller meegenomen naar huis op de radioactiviteit te meten van de Italiaanse tegels die hij in de badkamer had gebruikt. Hij was toen aardig geschrokken.

Meervenne werkte nog een uurtje door en verliet het bedrijf. Probleemloos. Hij startte zijn auto en reed de parking uit. De maan hield zich verborgen achter grote wolkenvelden, iets waar hij om treurde. Hij parkeerde de wagen op een paar honderd meter van het bedrijf en keerde op zijn stappen terug. Onderweg bedacht hij een smoesje in het onwaarschijnlijke geval dat hij iemand tegenkwam.

Het was een fluitje van een cent om het flesje terug te vinden. De naald van de teller sloeg tilt toen Meervenne het oprapte. Hij borg het op in een kleine capsule uit lood om zichzelf tegen de straling te beschermen. Met een halfwaardetijd van 5730 jaar zou dat de activiteit van het gestolen goedje vele eeuwen nagenoeg onverminderd blijven. Thuis verborg hij de capsule in zijn gereedschapskistje, een plaats waar zijn vrouw niets te zoeken had. Cristian was opgelucht. Tot hiertoe verliep alles naar wens. Er bleef natuurlijk altijd de mogelijkheid dat de diefstal zou opgemerkt worden. Meervenne had al eens iets dergelijks meegemaakt. Een grondig onderzoek door een groep specialisten, speciaal uit Zwitserland overgevlogen, bracht toen niets aan het licht. Ook niet nadat alle betrokkenen aan een kruisverhoor werden onderworpen. Het finale besluit was dat het om een productiefout ging. Het enige gevolg was dat de dienst Kwaliteitscontrole vele dagen bezig was met de opwaardering van hun systeem.

Meervenne wachtte geduldig op de eerst gelegenheid om de apparatuur te gebruiken. De klontjes suiker waren behandeld, getest en gemerkt door er een minuscuul maar zichtbaar hoekje van af te breken. Om geen kans ongebruikt te laten, bracht hij het meettoestel elke avond mee naar huis. Hij had vijf klontjes met het radioactief product

behandeld. Meer kon niet want de meting moest een duidelijk resultaat opleveren.

De eerste kans viel een week later in zijn schoot. Dirk De Koninck, de directeur van de uitgeverij ging met pensioen. Het bedrijf organiseerde een afscheidsreceptie voor het kaderpersoneel. De overige personeelsleden kregen een extra premie, iets wat ze meer apprecieerden dan een saaie receptie. Aangezien het de directeur was die op rust ging, waren de gasten en hun partner uitgenodigd. Het bedrijf had goed geboerd onder zijn leiding en er werd op geen kosten gekeken. Een bekende traiteur was ingehuurd. Het exotisch buffet, lokte met kreeft, kaviaar en champagne van een duur merk. Cristian, die steevast weigerde zijn vrouw te vergezellen naar de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie, stemde deze keer toe, tot grote verbazing van Viviane. De receptie begon om 16:00, een uur dat ongelegen kwam voor Cristian. Hij wou geen halve dag verlof nemen en kondigde aan dat hij met een uurtje vertraging op de receptie zou verschijnen. Viviane maakte geen bezwaar.

Cristian had al een tijdje het gevoel dat zijn vrouw een collega neukte op het werk. De morgen van de receptie, toen Viviane extra lang in de badkamer vertoefde, verving Cristian de bovenste vijf klontjes suiker door de gemerkte exemplaren. Een geluk dat zijn echtgenote geen kunstmatige zoetertjes gebruikte, anders had hij een probleem gehad. Tijdens het ontbijt deed Viviane één van de klontjes in haar koffie. Cristian voelde zich een beetje schuldig, maar niet genoeg om zijn plan op te schorten. Na het ontbijt, dat in onaangename stilte was verlopen, ging ieder zijn weg. De afscheidskus was behoorlijk koel. Alleen de teller in zijn boekentas registreerde iets ongewoons. Gelukkig stond de audiofunctie van het apparaat op 'off'.

Viviane verscheen op de receptie in een andere jurk dan diegene waarmee ze die morgen in haar auto was gestapt. Een zwarte Givency die haar charmes dik in de verf zette. Zoals gewoonlijk was ze omringd door mannen die geen gelegenheid lieten voorbijgaan om in haar decolleté te gluren. Toen Cristian binnenkwam, wuifde hij naar zijn vrouw maar liet de begroetingskus achterwege. Even later tikte de personeelsdirecteur op zijn glas. Toen het stil werd, begon hij aan een ongeïnspireerde toespraak waarin de kwaliteiten van de directeur zorgvuldig werden verzwegen. Zijn bijdrage aan het succesverhaal kwam helemaal niet ter sprake. De enkele anekdotes die hij debiteerde werden op flauwe lachjes onthaald. De twee mannen waren nooit vrienden geweest maar collega's die het licht in elkaars ogen niet gunden. De directeur briede inwendig van woede, maar liet niets merken. Als geschenk kreeg hij een schilderij van Fred Vandé, een

opkomend talent in de kunstwereld. Het standaard dankwoord van de afscheidnemende directeur duurde welgeteld één minuut.

De receptie vond plaats in de kantine van de uitgeverij. De ruimte was voor de gelegenheid op gepaste wijze versierd. Toen het applaus verstomde en het geroezemoes opnieuw de overhand kreeg, sloop Cristian onopgemerkt naar buiten. Hij kende hier de weg want het was niet de eerste keer dat hij de gebouwen bezocht. Hij liep de trap op en voelde onderweg naar de geigerteller in zijn jaszak. De verdieping die hij betrad was een open kantoorruimte met designmeubels die futuristische oogden. Elk bureau was uitgerust met een of meer laptops. Halfhoge panelen en verzorgde planten gaven wat privacy aan de secretaresses en bedienden van de verdieping. De leidinggevende kaderleden hadden elk hun eigen kantoor op de verdieping erboven. De 'étage', zoals het plebs op de lagere verdiepingen ze noemde. Op de deuren hingen koperen plaatjes met de naam en de functie van de bewoner. Cristian merkte op dat één plaatje ontbrak, dat van de ontslagnemende directeur. Het gaat vlug in deze wereld.

Hij had een paar glazen schuimwijn gedronken. Het had het merk herkend, een cava die in zijn supermarkt net geen zes euro kostte. Het was de zoveelste belediging voor de uittredende directeur. Hij liep de gang door, voorbij het kantoor van Viviane. De deur stond open. Cristian wierp een blik naar binnen. Het was ruim en uitgerust met meubels die ze zelf had mogen kiezen. Zoals de pastelkleuren van de muren trouwens. Hij wist dat er zelfs een bar ingebouwd was in een van de wandkasten. Tenslotte werden hier belangrijke klanten ontvangen. In het midden van de gang vond hij de aparte toiletten voor mannen en vrouwen.

De voorzieningen voor de mannen betonden uit drie hoge urinoirs en drie toiletten voor het grotere werk. Het rook er aangenaam fris naar luchtverfrissers. De deuren stonden op een kier. Cristian voelde hoe de druk in zijn darmen een oncomfortabel gevoel veroorzaakte. Misschien kon hij een hier zijn behoefte doen. Hij aarzelde een moment. Alles leek beter dan tegen zijn zin over koetjes en kalfjes te moeten converseren. Hij koos de middelste deur en liet zijn broek zakken. In een opwelling haalde hij zijn meettoestel uit zijn binnenzak en drukte op de 'on' knop. De machine ging door zijn opstartprocedure en meldde 'ready'. Cristian vervolgens op 'start measuring' en viel bijna van de toiletstoel. De display gaf een niveau aan ver boven de achtergrond. Hij kon zijn ogen niet geloven. De eerste keer dat het toestel werd gebruikt en het was al raak! Waren het de tegels die de activiteit veroorzaakten? Hij had ervaring met Italiaanse bouwmaterialen die een verhoogde radioactiviteit vertoonden maar dit was dan toch wel ver boven de norm. Cristian

trok zijn sluitspier samen en trok zijn broek naar boven. Hij verhuisde naar het derde toilet. Tot zijn stomme verbazing mat het apparaat nog meer straling. Zou het kunnen dat zijn vrouw...nee, dat was toch zeer onwaarschijnlijk. Hij haastte zich naar het derde toilet. De cijfers vielen terug tot iets boven de achtergrondstraling. Hier was alles nagenoeg normaal. Cristian keerde terug naar het eerste hokje en herhaalde de procedure vanaf zero. Het meetapparaat gaf hetzelfde resultaat.

Hij kon nu enkel besluiten dat Viviane in twee toiletten was geweest op de mannenafdeling. Maar er was nog een andere mogelijkheid. Misschien waren de toiletten voor vrouwen om een of andere reden buiten dienst geweest. Voor onderhoud of wegens een verstopping. Cristian stak zijn hoofd in de gang. Alles was rustig. Met een beklemmend gevoel in zijn hoofd opende hij de deur van de vrouwentoiletten.

‘Is hier iemand?’

Toen er geen reactie kwam stapte hij binnen in sloot de deur achter hem. De parfumgeur die hij opsnoof was het dure spul dat zijn vrouw gebruikte voor feestelijkheden. Viviane was hier geweest om haar neus te poederen. Cristian testte de ruimte en de toiletten. De cijfers op de display maakten wilde sprongen. Alles was hier positief maar met een duidelijk mindere intensiteit. Hij sloop naar buiten, hield even halt in de gang en haalde diep adem. Cristian twijfelde niet langer.

Zijn vrouw had dus seks op het toilet, niet met één man maar hoogst waarschijnlijk met twee. Helemaal in de war keerde hij terug naar het herentoilet en koos een van de hokjes waar hij extra straling had gevonden. Met het hoofd in de handen en de broek op de enkels beeldde hij zich de taferele af die zich hier hadden afgespeeld. Zelf had hij nooit seks gehad op een toilet. Hij vroeg zich af welke standjes in een dergelijke beperkte de voorkeur genoten. Misschien kon hij het parfum van Viviane nog ontwaren. Hij snoof maar de geur van het wc-blokje was te overheersend. Daarna vulde de minder aangename geur van zijn uitwerpselen de ruimte. Cristian scheurde een paar blaadjes van de rol. Het was toiletpapier met driedubbele laagjes, een teken dat het bedrijf goed boerde. Of was het alleen de derde verdieping die zich de luxe veroorloofde. Toen hij de trappen afdaalde, worstelde hij met de overbodige vraag die alle bedrogen mannen zich stellen: ‘waarom ik?’

Cristian Meervenue had nog meer hoerchance met drie andere klontjes. Het bleek allemaal niet zo moeilijk. Telkens Viviane een late vergadering had, ging hij de dag daarop met zijn geigerteller op pad. Hij moest telkens een goede smoes bedenken maar daarvoor had Cristian de nodige creativiteit in huis. Hij mat achtereenvolgens

verhoogde straling in de slaapkamer van een van zijn vrienden, in een hotelkamer in de hoofdstad waar Viviane overnacht had en tenslotte in het bureau van een manager van een concurrerende uitgeverij. Met één klontje had hij geen succes. Moest hij echter in de logeerkamer van zijn eigen huis gemeten hebben, dan hij daar ook prijs gehad.

Cristian had in de dagen nadien op zijn tanden gebeten en de informatie voor zich gehouden. Dat er op termijn iets moest gebeuren, stond als een paal boven water. Hele nachten had hij zitten broeden op wraak. De overspeligheid moest gestraft worden. Dat kutwif moest haar verdiende loon krijgen. Maar hoe? Viviane met de feiten confronteren was geen optie. Als ze naar de rechter stapte, kon hij de gevangenis van binnenuit bekijken. Wegens poging tot vergiftiging met radioactieve producten, nota bene. Een advocaat zou geen probleem hebben om een rechter of jury te overtuigen. Hij zag de krantentitels en de uitgesmeerde commentaren in de blaadjes al voor zijn ogen. Nee, hij moest iets anders vinden om deze hoer onder de zoden te krijgen.

De volgende dagen bracht Cristian in verwarring door. Op het werk kon hij zich niet meer concentreren. De vijfde nacht na de ontdekking schoot hij wakker. Meerverne wist hoe hij tewerk zou gaan. Hij moest de perfecte moord worden. Met een subliem wapen. Met wat anders dan radioactiviteit? Hij zou haar bestralen van binnenuit, met een kortlevende isotoop, gemengd in haar eten. Een fatale dosis die een tumor zou veroorzaken en geen sporen zou achterlaten. Als de tumor werd ontdekt, was de activiteit al lang verwaarloosbaar. Het kon even duren, maar dat hij er voor over. Geniaal, toch?